

Over Grotenhuis, Wissinck, en toebehoren.

De geschiedenis van de havezate Wissinck/Mensinck/Jonkeren wordt vaak in verband gebracht met Sweder van Bevervoorde. De verklaring hiervoor is te vinden in het feit dat in het eerste leenregister uit 1326 melding wordt gemaakt van thus te Geldesler dat beleend wordt aan Dideric van Vorden en zijn zoon Willem. Over waar dat huis gestaan heeft of welk huis exact bedoeld wordt verschillen de meningen. Enkelen denken aan het Jonkeren dat in een eerder stadium Mensinck werd genoemd en in een nog vroeger stadium Wissinck. Heuvel gaat uit van Schothorst, eerder waarschijnlijk bekend als Grotenheus. Uit het feit dat Sweder van Beverforde in 1526 met Hadewich van Vorden trouwde werd de conclusie getrokken dat daar de oorsprong zou liggen van de relatie van de fam. Beverforde met Gelselaar. Ook wordt geopperd dat hij de stichter van de havezate Bevervoorde zou zijn. Uit de archieven is geen enkele relatie te ontdekken tussen deze Hadewich en Willem van Vorden. Er moet dus in die ruim 130 tussen liggende jaren wat anders gebeurd zijn. De roots van Sweder liggen op Peckendam in Diepenheim. Hij heeft dat huis in 1570 flink uitgebreid en woonde daar waarschijnlijk ook. Het is zijn zoon die wordt beleend met de goederen in Gelselaar. Deze Bernard wordt door de bisschop van Munster als raadsman toegevoegd aan het bestuur van Borculo.

1376	Florencius, bisschop van Münster, en Heinrich von Büren, aartsdiaken van de parochiekerk van Nede, geven hun toestemming voor de bouw van een nieuwe kapel met kerkhof in de parochie Nede en de boerengemeenschap van Ghysle. 1376, Octava Petri et Pauli	
1379	Het Grotenhuis in de Needse buurtschap Gelselaar komt voor in de oudste leenregisters van Munster	Andreas de Grotenhus
1383	Goederen in het kerspel Nede worden beleend	Andreas van de Grotenhuys. Dezelfde of een gelijnamige persoon stond tussen 1346 en 1364 ook in leenrelatie tot graaf Otto van Bentheim.
1402	Den gude ton Grotenhus und sinner toebehoronge wordt beleend. Gelijktijdig worden de goederen Wyssinch en Borchhorst beleend.	Leenman is Hinrike van den Grotenhus. Hij is erfgenaam van Andreas.
1412	Vermelding van nieuwe leenman	Albert van den Grotenhus
1426	Albert wordt opnieuw genoemd als leenman van Grotenhus, Wusinch, dat Middendorp en Borchhorst	Albert, geheiten Morre
1424-1450	Vermelding in de Munsterse leenregisters als leenman voor dat Grotenhus, Wusinch, dat Middendorp en Borchhorst	Albert van de Grotenhus
1440	Geschil over goed Stenvorde bij de kerk. Contract gesloten tussen Heinrich von Keppel, ambtenaar van het hof van Münster, en Bernhard Werninck, genaamd	Namens de buren treden Andreas ton

	<p>von Borchorst, vicarius van de kathedrale kerk aldaar, enerzijds, en Bernd Valke, kanunnik van Münster, en Godert Lyve, anderzijds, tussen Gerd Grüter, kanunnik van Nede, en Andreas ton Grotenhus en Johann Mensinck, betreffende de boerenstand van Ghellesler in de parochie van Nede, met toestemming van Alhard von Dryel, aartsdiaken van de kerk van Nede, waarbij de kanunnik van Nede het recht kreeg om waarbij de helft van de erfenis van Stenvorde en zijn aanhorigheden wordt toegekend aan de kanunnik van Nede, zolang hij leeft en in de kerk is, maar de andere helft wordt gewijd aan de priester, de kapel die toebehoort aan de beoogde boerenstand, die ook het offer van de kapel moet ontvangen, met uitzondering van het offer bij de vier bruiloften, de feesten van de Maagd Maria en de gewone feesten van alle zielen, die hij aan de kanunnik moet overhandigen. 1440, dag voor Maria Magdalena</p>	<p>Grotenhus en Johann Mensinck op</p>
1458	Opnieuw worden de goederen beleend	Albert ten Grotenhus
1467	idem	
1485	Een geschil tussen de pastor van Neede en de priester-beheerder van de Gelselaarse kapel, Johan ten Lusenkatte. De heer van Borculo moet rechten in dit geschil over de opbrengst van het erf Stenfordt	Getuigen zijn Frederick van de Grotenhuis en Johan Stycke. Deze laatste moet in relatie gebracht worden met het Weldam in Diepenheim.
1493	Nieuwe vermelding van leenheer. In dit geval alleen van de Borghorst.	Roeloff vanden Grotenhuijss
1506	Ghert von Voerden, rechter te Borckeloe, verklaart dat Heinrich Splynter en zijn vrouw Agatha van de Grotenhues jaarlijks 5 mud rogge aan Philipp Koerte, pastoor van Nede, en diens opvolgers hebben verkocht vanuit het landgoed Grotenhues en hun andere bezittingen in het kerspel Nede en de buurtschap Gelseller 1506, dinsdag na Judica	
1509-1522	De goederen ten Goethues, Wissinxk, Midden dorpe en de Rameskamp worden beleend.	Leenman Hinrick Splinter. Hij was gehuwd met Agatha van de Groetenhuijs
1537	‘dem guthe ton Grotenhuse, mit dem guthe to Wissinck, den gude to Middendorp, dem guthe to Borchorst und mit dem raveskampe horend in dat Grotenhuiss, alles in der Herrschafft van Borckeloh in den kerspel van Nede und in der burschafft van Gelseler gelegen.’	Hinrick Splinter

1540	Everdt van Suerhuess den olden wordt beleend met het goed ton Grotenhuse, het goed Wissinck, het goed Middendorpe, het goed to Borchorst en met de Rameskamp, alles "horende in dat Grotenhuess".	Everdt van Suerhuess den olden. De weduwe van Hinrick Splinter was getrouwd met Derk Suerhuess
1555	Opnieuw beleend	Everdt van Suerhuess
1559	Jasper van Suirhuis wordt na de dood van Everdt von Suirhus des elderen met to Grotenhuss c.a. beleend.	Jasper van Suirhuis
1568	Jasper doet afstand ten behoeve van Bernard van Beverforde. Deze Bernard is de zoon van Sweder van Bevervoorde en Hadewich van Vorden.	Bernard van Beverforde 1
1592	Henrica van Bevervoorde trouwt met Joost van Heeckeren	
1596	Bernard von Beverforde wordt beleend met de goederen Grotenheuss, Wissinck, Middendorpe, Borghorst en de Ravenskampe. Deze Bernard is de zoon van Sweder van Bevervoorde en Hadewich van Vorden	Bernard van Beverforde 2
???	Rond 1600 moet er een splitsing in het leen gekomen zijn. Wissinck en Ravenskampe gaan naar van Beverforde, Grotenhuess (Schothorst) naar de fam. Van Heeckeren.	
1620	Jonker Bernard van Bevervoorde verklaart dat hij in de heerlijkheit Borckelo, carspel Geelsseler, seker havesate is hebbenden, van olts Wiskinck en nu tegenwoordigh Mensinck genoemt, 't welk ham van zijn susteren bij maehegescheide is toegedeilt.	
1631	De zusters Anna en Johanna van Herbern (Beverforde) bepalen dat zij als dragers van de leengoederen Grotenhuis, Schothorst, Borchorst en Loessinck in Gelselaar en Noordijk, via hun zaakwaarnemer Johann van Marhulsen dat de genoemde lenen na hun dood aan hun volle zusters moeten toekomen.	
1659	De goederen worden opnieuw beleend	Bernard van Beverforde 3
1674	Voor de vergadering van de Marke worden als eigenaar (geërfden) van erve Schothorst Wigbolt de Roode van Hekeren en voor het Wissinck/Mensinck de heer Joan van Bevervorde uitgenodigd. Deze laatste laat zich vertegenwoordigen. Reden hiervan ligt in het feit dat de familie woont in Stockum in Duitsland. Waarschijnlijk is de kerkhervorming mede reden voor hun vertrek.	
1731	Joan Christiaan Brakhagen, rentmeester en gevolmachtigde van het huis Stockum en van vrouwe Margareta Theodora Franclina douariere	Margareta Theodora Franclina douariere

	<p>Beverforde geboren van Ketteler, draagt op 24 november de goederen die o dat moment nog in het bezit zijn van de familie van Beverforde over aan Telleman ten Cate en Theodor Oldenkotte. De goederen zijn:</p> <p>de Jonkeren plaats, Corthof, het erve Diperink, de cavenstede Rixen, Rekerije, de Visserie, twee soo genaamde glindt steenen met twee behuijsingen, soo door Gerrit Wessels en Jan Coenderink bewoondt worden, den gehelen Nijencamp, den Veltkamp, den Nijenbroek, de Brokers Maathe, het Rhalandt, het perceel lands soo door de weduwe Keldermans gebruikt wordt, en nog een camp de Ravens Kampe</p> <p>Hiermee houdt de bemoeienis van de familie Beverforde met Gelselaar op.</p>	Beverforde geboren van Ketteler
1732	Tieleman ten Cate en Theodoor Oldenkotte verkopen op 20 juni 1732 aan Hendrik ten Broke en Aaltien Udink de cavenstede de Vissers en een perceel bouwland de Corthover Camp.	
1731/1732	Tieleman ten Cate verkoopt verscheidene stukken grond aan diverse nieuwe eigenaren.	
1733	Op 28 februari 1733 verdelen Tieleman ten Cate en Theodorus Oldenkotte hun bezittingen. Tieleman krijgt het erve Corthof en land in de Rampen Campe. Theodorus Oldenkotte krijgt de Jonkeren Plaats en het daar in gelegen Raalandt, de Rekerie en Rixen cavensteede, Boomers Plaatse met een gaarden in Jonkeren en een stukjen op den Meulencamp, als meede een gaarden van de weduwe Celdermans, dan nog Garrit Wessels huijsplaatse met het nog resterende onverkofte landt, gelijk ook Jan Coenderinks huijs en Glindsteede met den gaarden in den Rampen Campen en nog enkele stukken grond.	Tieleman ten Cate en Theodorus Oldenkotte
1733	Theodorus Oldenkotte verkoop op 14 maart 1733 aan Hendrik Muntz, schout te Heino, en zijn vrouw Eva Margareta van der Sluijs voor tienduizend gulden en twintig stuivers de Jonkeren plaatse, Rixen, de Rekers plaats, Boomer, het perceel landt daar de Morskeijser op woondt, grootd ruijm vier schepel, een stukke op den Veltkamp ruijm vier schepel, en een stuk op den Nijenkamp.	
1735	De Oldenkottes verkopen, in diverse delen, diverse stukken grond. Ook dragen zij aan Garrit Wessels de Glintstede bij het kerkhof over.	
1736	In 1736 komt het goed Schothorst oder Grotenhuess nog voor in de Munsterse	

	leenregisters als Van Heckeren om een verklaring (attest) verzoekt	
1736	Den 9 meij 1736 heeft Derk Oldenkotte pro se en als volmagtiger van zijn vrouw en broer Hend. Oldenkotte aan de weduwe van Jan te Reppel voor 360 gulden verbonden een parceil bouland het Raaland genaamt onder het goed Mensink gehorende	
	Adam van Trier trouwt op 8 maart met d'Almaraz. Zij wonen op het Jonkeren.	
1762	Op den 9 julii 1762 's nademiddaags paulo post semi octavam hebben doctor Adam van Trier en vrouw Maria Beatrix Exalto D'Almaras voor sodane borgtogt, als haren vader den rigter H.J. van Trier tot securiteit van de heer burgermeester Hendrik Garrit Jordens voor eene somma van ses duijsent agt hondert guldens op den 10 julii dezes jaars 1762 sal stellen, verbonden tot een speciaal onderpand en hijpotheecq het erve en goed Jonkeren of Mensink, Rengerink, Beumer, het Raaland , voorts de nieuwe aangemaakte gronden, waar onder een camp bouwland den Nieuwen Camp genaamt, met den akkermaals bosch daar aan, alles in deze heerlijkheid van Borculo voogdie Gelselaar in sijn bekende bepalinge gelegen, ten einde haren vader voornoemt in cas van onverhoopte misbetalinge van heer Jordens, en soo denzelven daar voor aangedaan wierd, sig aan voorschreven verbondene parcelen wederom cost en schadeloos sal kunnen en mogen verhalen, als breder te zien antea folio 63.	
1762	Op den 30 augusti 1762 's voordemiddaags paulo post semi duodecimam hebben doctor A. van Trier en vrouwe Maria Beatrix Exalto D'Almaras overgedragen aan Harmen Koning, desselvs huijsvrouw en erven het plaatsjen Rekers genaamt, met alle desselvs appertinentien, ab- en dependentien van dien, bestaande in huijs, landerien en een weijdeken bij en omtrent 't huijs gelegen, alsmede in 't land op den Veldkamp, namentlijk voor soo verre 't bij den bouwman in bouwinge en gebruik is, voorts mede in een hoekjen veldgrond schietende langs den nieuwen aangelegden akkermaalsbosch en aan 't huijs, te samen in dese heerlijkheid van Borculo, voogdie Geesteren en boerschap Gelselaar kennelijk gesitueert en voor desen onder de havesate Mensink gehoort hebbende, videatur latius antea folio 69 verso	
	Op den 9 september 1762 's voordemiddaags ten half elf uiren hebben doctor Adam van Trier en	

	vrouw Maria Beatrix Exalto D'Almaras eheluiden overgedragen aan Arent Krajenbelt, desselvs huisvrouw en erven een plaatsjen het Corthof genaamt, in dese heerlijkheid van Borculo, voogdie Gelselaar, onder de havesate Mensink of Jonkeren gehoort hebbende, in sijn bekende bepalinge gelegen, waar van breder antea folio 72 verso et seq.	
1763	Op den 17 maj 1763 's voordemiddaags ten tien uiren heeft mr. J.H. van Basten als volmagtiger van doctor W.R.J. Lipperus versogt en gedaan peindinge op en aan het plaatsjen den Mors-Keiser genaamt, bestaande in bouw-, gaarden- en weijdelanden met sijn akkermaals hegge daar langs, mitsgaders op en aan het erve en goed Jonkeren, alias Mensink genaamt, Rengerink, Beumer, een stuk land of camp het Raland genaamt, en de nieuw aangemaakte gronden waar in een kamp land den Nieuwen Kamp, en een daar aan gelegen akkermaals bosch, in deze heerlijkheid, en voogdie Gelselaar kennelijk gelegen, en dan nog op en aan de vrugten, pagten en revenueen van die gemelte parcelen soo verschenen, als nog te verschijnen, den heer doctor Adam van Trier en mevrouw Maria Beatrix Exalto D'Almaras toestendig, en sulks om daar door te erlangen betalinge voor soo verre strekken kan van vier duizend twee honderd en vijftig guldens, zijnde de eene halvscheid der koopspenningen van het erve Paman of ten Paste, alles invoegen als breder te zien ten ordinairen landgerigts protocolle folio 74 verso et seq.	
1765	Adam van Trier wordt begraven in Gelselaar	
1741	Van Heeckeren van Ruurlo koopt huize de kamp in Neede maar verkoopt dit gelijk door. Het jachtrecht wordt overgeheveld naar sijn goed in Gelselaar, Schothorst	
1766	Op den 20 junii 1766 hebben de heeren mrs. G. Vatebender , en G. Ter Meulen in qualiteit als volmagtigers van vrouw Maria Beatrix Exalto D'Almaras , weduwe van wijlen mr. Adam van Trier , overgedragen aan sijn hooggraaflijk excellentie Georg Detloff des H.R. Rijksgrave van Fleming , heere der stad en heerlijkheid Borculo etc. etc. etc. en sijn hooggeborens erven de havezate Mensink , ook wel genaamt het Jonkeren goed , in deze heerlijkheid, onder de buerschap Gelselaar kennelijk gelegen, bestaande in hujs, hof, schuure, een kamp bouwland den Meulenkamp genaamt, uitgenomen dat geene, 't welk	

	<p>bij den bouwman op de kaatstede Beumer in pagt en bouwinge gebruikt word, voorts in twee gehele weijden de Mathe, en de Mors genaamt, alsmede drie allées met opgaande eeken heesters bepoot, schietende de eerste van het geseide huijs tot aan de kaatstede den Beumer, de tweede van daar tot agter aan het Veld, en het onlandjen tussen deze tweede allée, en het bouwland onder de kaatstede Corthof behoorende, gelegen, bepoot met eeken telgen, met de akkermaals boschjes langs den Veltkamp en geseide allée gesitueert, ende derde tusschen Rixen kamp en het Raland, dan nog het kampjen den Wijert genaamt, bepoot met eeken heesters, met 't regt van private visserie in de Beeke, lopende van de brugge in de tweede allée leggende tot aan het uiterste gedeelte van den scheid tussen de heerlijkheid en de provincie van Overijssel of tot aan den Wolterskamp, mogende de netten ten wederzijden van de beek ingezet en opgetrokken worden, wijders met alle oude en nieuwe regten en geregtigheden, lasten en servituten, tot d</p>	
1766	<p>Op den 20 junii 1766 's nademiddaags ten vijf uuren hebben de doctoren G. Vatebender en G. Ter Meulen als volmagtigers van mevrouw de weduwe van Trier overgedragen aan Harmen Rixen of Nijenhuis de cavenstede Rixen of Rengerink, bestaande in huijs, hof, een weijde 't Raland genaamt, met de eijken boomen daar in staande, alsamede nog een weijde 't Meulenpand neffens den Horstkamp, in dese heerlijkheid van Borcul</p>	
1766	<p>Op den 20 junii 1766 hebben de doctoren G. Vatebender en G. Ter Meulen als volmagtigers van mevrouw de weduwe van Trier overgedragen aan Derk Wanink het Raland voor dezen onder de Jonkeren plaatze gehoord hebbende, in deze heerlijkheid, voogdie Geesteren onder Gelselaar gelegen, als te zien folio 135 verso et seq. Voorts aan Jan Brugging, desselvs vrouw en erven de cavenstede den Beumer genaamt, bestaande in huijs met twee gaardens, en vijf schepel gezaai op den Meulenkamp, mede onder Gelselaar</p>	
1766	<p>Op den 30 junii 1766 's nademiddaags om ses uuren heeft dr. G. ter Meulen volmagtiger van mevrouw M.B. Exalto D'Almaras weduwe van wijlen den heer mr. A. van Trier overgedragen aan Jan Brugging, desselvs huisvrouw Derksken Tecklenborg en erven het Morskeisers plaatsjen, onder Gelselaar gelegen</p>	
1743	<p>Het jachtrecht van de gehele heerlijkheid Borculo wordt verplaatst van huize de Kamp in Neede naar erve Schothorst in Gelselaar</p>	Van Heeckeren van Kell
1800	<p>Op 12 december draagt L.W. van Heeckeren tot Kell diverse landerijen over aan Berend Berendsen,</p>	

	<p>woonachtig te Diepenheim op de Schipbeekhuzen. Tevens aan Jan Wilbers, aan Arent Tieberinkaan Theunis Bijnshorst, aan Egbert Hendrik Oosterkamp, aan Arent Jan Stokkink, aan Hendrik Bannink, aan Gerrit Jan Bekkedam, aan Arent Jan Mensink, aan Arent de Weert, aan Derk Wannink, aan Hendrik Eldrink, aan Hendrik Hofmeijer, an Garrit Jan Oosterkamp, aan Gerrit Schrootmans, aan Berent Kolkman, aan Arent te Geershuis, aan Goosen Stoelhorst, aan Arent Borghorst, aan Arent Koenderink, aan Hendrik Kolkman, aan Adam Martens een verscheidenheid aan stukken grond.</p>	
1801	<p>Op 24 juni 1806 heeft L.W. van Heeckeren tot Khel de gebouwen en enkele stukken grond van Schothorst overgedragen aan Harmen Berendsen. Tevens een bank in de kerk. Hiermee komt een lange verbintenis van de familie van Heeckeren met Grotenheus/Schothorst tot een einde.</p>	
1807	<p>De administratie van de koninklijke Domeinen maakt melding van de goederen in Borculo die voortaan tot de kroon zullen behoren. Hierbij ook het Erve Mensink of Jonkeren. De grootte is bepaald op 10,7 hectare. Omgerekend zijn dat elf voetbalvelden dus veel was er niet meer over.</p>	